

A felmentéseket még jobban megszigorítják

— Márciusban 24 évig behívják az összes felmentetteket. — Szurmay nyilatkozata a képviselőházban. —

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

A képviselőház hétfői ülését délután 4 órakor nyitotta meg Szász Károly elnök. Bemutatta Szikra János, Budapest első kerületi képviselőjének mandátumát. Majd Bakonyi Samu a pénzügyi bizottság nevében jelentést tett a kiegyezési provizoriumról és az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatokról.

Ezután napirend előtt Rakovszky István szólalt fel, aki a budapesti gázmizériával foglalkozott. Emlékeztet a kereskedelmi miniszter nyilatkozatára, amely szerint az idén kedvezőbb lesz a szénellátás, mint tavaly volt. Ilyen ígéret után történt, hogy december 7-ikén a főváros gáz nélkül maradt. A nyilatkozatokból az derül ki, hogy senki sem hibás, ami még nagyobb elkeseredést kelt, mint maga a gázhiány.

Gróf Serényi Béla kereskedelmi miniszter válaszol a felszólalásra. A háboru negyedik évében vagyunk, — mondotta, — egy teljesen szénszegény országban. A közbejött katonai okokból előállott vasuti torlódás sok bajt okozott még Németországban is, ahol pedig bőven van szén. Ilyen zavarok háboru alatt el nem kerülhetők. Ha a megállapodás szerinti szénmennyiségek beérkeznének, nem lenne semmi baj. Pár nap múlva a fővárosban helyreáll a gázszolgáltatás. A szénügyben az a lényeg, hogy a közönség takarékoskodjon.

Csermák Ernő szintén napirend előtt szólal fel. Gróf Tisza István múltkori interpellációjára válaszol a hontmegyei vádakkal kapcsolatban. Kimutatja, hogy Tiszát teljesen félrevezették.

Ezután áttért a Ház a napirend tárgyalására és harmadszori olvasásban elfogadta a konzuli bíraskodásról szóló törvényjavaslatot. Majd az elnök megállapítja a másnapi napirendet. Eszerint kedden a kiegyezési provizoriumról szóló törvényjavaslatot fogják tárgyalni. Ezután áttért a képviselőház az interpellációk tárgyalására.

Polónyi Dezső a külügyminiszternek az osztrák-magyar véradó felhasználása tárgyában tett nyilatkozata miatt interpellál. Konstatálja, hogy csak a magyar és székely ezredeknek lehet köszönni, hogy a nagy orosz túlerőt a határon fel tudtuk tartóztatni. Ha a magyarok nem oly nagy lendülettel vetik magukat az ellenségre, akkor a cseh-orsz. konspirációk megvalósultak volna. Ezért haragszanak ránk a csehek. Mialatt a magyarok véreztek, az osztrákok és a csehek a front mögött, Banhofkommandóknál és fogolytáborokban voltak foglalkoztatva. Szól ezután a cseheknek arról a vádjáról, hogy több a magyar fogoly, mint az osztrák. Erre nézve kijelenti, hogy azokat nem lehet elfogni, akik a front mögött vannak. Viszont egyedül Przemyslben 127.000 magyar esett orosz fogságba. Kijelenti, hogy nem a dualizmus, hanem a magyar becsület és vitézség váltak be. Kérde, hogy hajlandó-e a honvédelmi miniszter azokat a magyarokat, akiket nem a kvóta arányában tartanak

vissza, hazabocsájtani és a két állam felmentetteiről statisztikát készíttetni.

Báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszter válaszában kijelenti, hogy a magyarok a kvótánál nagyobb számban vannak a küzdő hadseregben, de ezt a törvényhozás rendelte el, amikor a hiányos ezredek pótlását megszavazta. Másrészt a magyarok között több az alkalmas ember, mint az osztrákok között. A statisztika szerint 1.67 százalékkal magasabb kvótát adunk, mint Ausztria. Kijelenti, hogy lépéseket tett arra nézve, hogy az aránytalanságokat fokozatosan megszüntessék.

A felmentések ügyében kijelenti a honvédelmi miniszter, hogy még nagyobb szigorítások lesznek ezen a téren. Első sorban a földműveseket fogják felmenteni. Bejelenti, hogy márciusban 19-től 24 évig minden felmentettet kivétel nélkül be fognak hívni.

A miniszter válaszát a Ház tudomásul vette.

Csermák Ernő interpellációja következtet ezután. Levelet olvas fel a Svájcban levő magyar internáltak szenvedéseiről. Kérde a miniszterelnököt, hogy hajlandó-e segíteni rajtuk és mivel intelligens emberek, mint közlegények német parancsnokoknak vannak alárendelve, polgári felügyelet alá kéri helyeztetni őket.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy eddig panaszt még nem hallott a svájci követségünk utján. Intézkedni fog. A Ház a választ tudomásul vette és az ülés ezután 6 órakor véget ért.

Wilson a közeli béketárgyalások lehetőségéről.

Lugano, december 10. Wilson elnök bizalmas körben kijelentette, hogy az Egyesült-Államok részt vesznek a szövetségesek legközelebbi konferenciáján, amelyet azért hívnak össze, hogy az orosz események által teremtett új helyzetet megbeszéljék. Az események, ha Németország hajlandó engedni, már nagyon közel hozták a békét. Amerikának nincs oka arra, hogy részt vegyen a fegyverszüneti és béketárgyalásokon, mint ahogy ezt Oroszország kívánja. Amerika erre nézve meg fog egyezni szövetségeseivel és el fogja háritani a még fennálló akadályokat. Így aztán esetleg lehetővé válik a tárgyalás. Ha nem is biztos, de valószínű, hogy a tárgyalásokat néhány hónap múlva megkezdhetik.

Neu Ernő

bank- és váltó-üzlete
Kisgyő-utca 5.

Az 5 1/2% és 6% -os

VII magyar hadikölcsön
hivatalos aláírási helye.

Kedvezmények: fél
százalék jutaléktartás
olcsó lombardkölcsön.

A feministák közgyűlése

— Távirat a külügyminiszterhez a béke érdekében. —

(Saját tudósítónktól.)

A Feministák Szegedi Egyesülete vasárnap délben tartotta évi rendes közgyűlését Vár-utcai helyiségének nagytermében. A közgyűlés, amelyen a tagok impozáns számban jelentek meg, az elnökség betervezésére elfogadta az 1917. számú adásokat, a jövő évi költségvetését; megválasztotta a választmányt, amelynek kebeléből fog a tisztikar kikerülni.

A közgyűlést dr. Turcsányi Imréné elnök nyitotta meg. Lendületes és tartalmas megnyitójában részletesen foglalkozott a közelmúlt ismert politikai eseményeivel és változta azt az eredményesnek ígérkező agitációt, amelyet a nők most fokozott mértékben folytatnak politikai törekvéseik eléréséért. Rámutatott arra, hogy a jelenlegi viszonyok között a nők munkássága elismeréssel és méltánnyal találkozik; a nők előtt majd minden pálya nyitva áll és a politikai érvényesülésükért folytatott küzdelemben már több megértéssel találkozhatnak.

Dr. Erdélyi Jenőné, az egyesület titkára terjesztette be ezután nagy tudással és átfogó képességgel megírt titkári jelentését, amelyben értékes képét adta annak a komoly és lelkes munkásságnak, amelyet a feministák nemcsak a politikai irányú némozgalmakban, hanem a nőtisztviselők szociális helyzetének megjavításában is végeznek. Megrajzolta általánosságban azokat a kereteket is, amelyeket a nőknek kell majd betölteni a megfogyatkozott társadalomban és feltárta azokat a feladatokat, amelyeknek megoldása a gondolkodó, intelligens, dologzni akaró nőkre vár.

A titkári jelentésből kitűnik, hogy a feministák gyakorlati tanácsadója, hadifogyó levelező és tudakozó irodája a három háborus év alatt 19.130 ember ügyét intézte el. Sorozatos előadásokat tartott az egyesület a venereás betegségek terjedésének megelőzéséről; az erdélyi menekülés idején naponta 120—180 menekültet látott el. A pedagógiai szakosztály mesematinékat tartott; pályaválasztási értekezletet hívott össze; analfabéta tanfolyamot szervezett. A nőtisztviselők szakosztálya állandó szervező munkát végez; több szervező nagygyűlést is tartott. A nőtisztviselők részére továbbképző tanfolyamokat is állítottak fel, amelyekre sok jelentkező akadt.

A politikai bizottság nagyarányú agitációt fejt ki a nők általános, aktív és passzív választójogáért. A választójog által elérhető szociálpolitikai népszerűsítésére előadásokat rendeztek. A béke gyors elérése érdekében több gyűlést tartottak, amelyek egyikén Bedy Schwimmer Róza, a neves béke agitátor számolt be a Ford-ekszpedicióról. Az egyesület november 12-ikén, a választójogi törvényjavaslatnak a képviselőházban való tárgyalása előtt, választójogi nagygyűlést tartott, amelyből üdvözölték az orosz forradalom asszonyait. A választójogi blok ülésén az egyesület képviseltette magát és a blok törekvéseit munkásságával támogatta.

Az élénk tetszéssel fogadott titkári jelentés után Soósné, Juhász Erzsike indítványt terjesztett be az iránt, hogy a külügyminiszterhez és a kormányhoz távirati kérelmet intézzenek az általános béke azonnal való megkötése érdekében; a sendleges államok asszonyait pedig kéri fel, hogy igyekezzenek kormányaikra pressziót gyakorolni a béke siettetése érdekében.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az indítványt és több adminisztrációs ügy elintézése után egy órakor véget ért.

JEGYEZZÜNK HADIKÖLCSÖNÖT!